

СТАНОВИЩЕ

от д-р Нона Димитрова Глушкова –
доцент в ПУ „Паисий Хилендарски“ – гр. Пловдив
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
професионално направление 3.4. Социални дейности
(Социални политики за възрастни и стари хора)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 98 от 19.11.2024 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, за нуждите на катедра „Социални дейности“ към Педагогическия факултет, като единствен кандидат участва **гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова** от катедра „Социални дейности“ към Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № РД-22-445 от 18.02.2025 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в ПУ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.4. Социални дейности (Социални политики за възрастни и стари хора), обявен за нуждите на катедра „Социални дейности“ към Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

На първото си заседание научното жури прие документите по конкурса и установи, че представената от гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова научна продукция е в съответствие с националните минимални изисквания, определени в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и с допълнителните факултетни изисквания, и се допуска до участие в конкурса.

На това заседание бях определена за изготвяне на становище. При проучването и анализа на материалите установих, че няма процедурни нарушения.

Представеният от гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова комплект документи е добре систематизиран и дава възможност за обективна и пълна оценка на кандидата за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова участва в конкурса за доцент с 23 (двадесет и три) научни труда: 1 (една) монография, 1 (една) книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд, 1 (една) студия и 20 (двадесет) научни статии. Тази научна продукция не е представена за придобиване на академичната длъжност „главен асистент“ и на образователната и научна степен „доктор“. Всички научни трудове са в профила на конкурса, отговарят на изискванията и се приемат за рецензиране.

Биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова получава ОКС „бакалавър“ по специалност Икономика и организация на труда“ през 2003 г. и ОКС „магистър“ по същата специалност през

2005 г. в УНСС – гр. София. Професионалната ѝ реализация започва през 2003 г. като експерт „Управление на човешките ресурси“. За периода 2005 – 2016 г. заема ръководни длъжности и изпълнява консултантска дейност в специализирани организации за социални услуги. От 2016 година до момента Таня Вазова е консултант „Управление на човешките ресурси“ в „HR Support“ Ltd. и управител на „Хоум ЛТС България“ ООД, чиято сфера на дейност е предоставяне на услуги в сектора на дългосрочната грижа в домашна среда. През 2018 г. Таня Вазова защитава докторска дисертация в УНСС на тема „Компетентностни модели в сектора на дългосрочната грижа“. През 2020 г. е хоноруван преподавател в катедра „Социални дейности“ към Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, а от 2021 г. досега д-р Таня Вазова последователно заема академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“ в катедрата. През 2022 г. става председател на Сдружение „Мрежа за социално развитие и подкрепа“, което има за основна дейност обучения, супервизия и консултации в сферата на социалните услуги.

Научните интереси на кандидата и професионалната ѝ компетентност и квалификация са в съответствие с профила на обявения конкурс за доцент.

Лични впечатления

Познавам гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова като коректен колега, отдаден професионалист и уважаван преподавател, придържащ се към високи научни критерии, за което свидетелства и научната ѝ продукция.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Изпълнение на минималните национални изисквания

От приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, е видно, че гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова има 50 точки по показател А, 100 т. по показател В, 275 по показател Г, 130 по показател Д, т.е. общият брой точки е 555 при изискуеми 400 точки. Налице е покриване на минималните национални изисквания и значително надвишаване на точките в показатели Г и Д.

Оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Таня Вазова преподава множество учебни дисциплини в специалности за придобиване на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, като годишната ѝ натовареност системно надхвърля 600 часа. Всички дисциплини са в сферата на ПН 3.4. Социални дейности, като за част от тях гл. ас. д-р Таня Вазова е автор на учебни програми.

Аудиторната и извънаудиторната си заетост д-р Вазова допълва с ръководство, проверка и оценка на курсови работи, разработване на изпитни варианти за семестриални изпити, базово и институционално осигуряване и организиране на практическо обучение на студенти от специалност „Социални дейности“, рецензии на дипломни работи, участия в обучения и регулярни взаимодействия със студентите, свързани с консултации, инструктажи и ръководство на студентска научно-изследователска работа.

От приложените справки личи активността на кандидата в две плоскости: преподавателска и научно-изследователска, между които протича постоянен трансфер.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Таня Вазова участва в обявения конкурс за „доцент“ с 23 научни труда, разпределени както следва: хабилизационен труд – 1 монография, 1 книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд, 1 студия и 20 научни статии. Студията и една от научните статии са в съавторство (на английски език) и са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. 14 (четиринадесет) от

статии и докладите, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове са на български език, като 2 от тях са в съавторство, а 5 (пет) – на английски език, от които 3 са самостоятелни и 2 – в съавторство. Тематичните направления на представените статии и доклади бих обобщила в три основни групи: социални услуги за възрастни и стари хора, компетентности и компетентностни модели за работа в сектора на дългосрочната грижа и подготовка (вкл. дистанционно обучение чрез уеб-базираните платформи и изкуствен интелект) на квалифициран персонал за предоставяне на социални услуги за възрастни и стари хора. Всички статии и доклади са в съответствие с профила на обявения конкурс и засягат важни теоретични и практико-приложни аспекти както на социалните дейности за дългосрочна грижа, така и на целенасочените социални политики за възрастни и стари хора.

Монографията „Социалните услуги за възрастни и стари хора в България: развитие, предизвикателства, перспективи“ е с обем от 262 страници и е базирана на проучването на 63 литературни източника. Тя засяга актуална и значима за съвременното общество тема: предоставянето на социални услуги за възрастни и стари хора в контекста на демографски, социални и икономически предизвикателства. Изследването представя цялостна и задълбочена гледна точка върху предизвикателствата и възможностите пред сектора и обхваща развитието на социалната политика, нормативната рамка и практиките в сектора, като предлага прецизен анализ на тенденциите, проблемите и възможностите. В Първа глава са поместени теоретико-методологическите аспекти на социалните услуги за възрастни и стари хора, анализирани са основните категории, свързани с предоставянето на тези услуги и са изведени дефиниции на понятията „възрастни“ и „стари хора“. Тук Таня Вазова описва правната рамка в България и в международен контекст, подчертава влиянието на демографските и на социалните промени върху развитието на социалните услуги и извежда основни проблеми като дискриминация по възраст и липса на координация между институциите. Втората глава е посветена на анализ на развитието на социалните услуги за възрастни и стари хора в България през периода 2002 – 2019 г. с акцент върху видовете услуги и предоставянето им както от държавни, така и от частни структури. Ценни моменти в монографията са целенасоченият анализ, свързан с идентифицирането на недостатъците в обхвата и качеството на услугите, отбелязването на ограниченията в капацитета на инфраструктурата и кадровото осигуряване и умело формулираните насоки за подобряване на достъпността и качеството чрез въвеждане на иновации и подобрения в управлението. Третата глава разглежда промените в предоставянето на социални услуги след 2019 г., анализирани са трансформациите в подхода към социалните грижи с фокус върху деинституционализацията и насърчаването на услуги в общността и домашна среда. Специално внимание е отделено на въздействието на пандемията от COVID-19 върху социалните услуги и на адаптацията на сектора към новите условия. Представените концепции за активно стареење и равенство, предложените добри практики и примери за ефективни модели на услуги и подчертаното значение на обучението и квалификацията на персонала като ключов фактор за устойчиво развитие на сектора категорично оформят представата за Таня Вазова като компетентен изследовател, ориентиран към търсене на научно обосновани решения на реални проблеми в практиката. Монографията завършва с адекватно и целенасочено предложени препоръки за усъвършенстване на социалните услуги в България, като е поставен акцент върху необходимостта от въвеждане на интегрирани модели на грижа, от една страна, а от друга – от оптимизиране на управлението на ресурсите и адаптирането му към съвременното.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания

Информация за приносите се съдържа в самооценката, направена от кандидата Таня Вазова. Приемам формулираните приноси, изведени от д-р Вазова в три области:

- 1) Създадени модели за определяне на компетенциите за длъжности в сектора на дългосрочната грижа, като: определени са ключовите технически и поведенчески компетенции за болногледачи, детегледачи и домашни помощници, създадени са технологии за подбор на персонал, програми за обучение и атестационни форми, които подкрепят кариерното развитие в сектора на дългосрочната грижа, внедрени са практически подходи за повишаване на професионалните компетентности и качеството на социалните услуги. (Публикувана книга – „Компетентностни модели в сектора на дългосрочната грижа за длъжности болногледач, детегледач, домашен помощник“ (2021); 3; 4; 5; 7; 8; 11; 14; 15).
- 2) Анализ на процеса на развитие на социалните услуги (2002–2024 г.) с акценти върху: ключови реформи, предизвикателства и възможности за усъвършенстване на сектора и конкретни препоръки за повишаване качеството на услугите, програмите за социално включване на възрастни хора, системите за обучение и партньорствата между публичния и частния сектор (Хабилитационен труд – монография „Социалните услуги за възрастни и стари хора в България: развитие, предизвикателства, перспективи“ (2024); 2; 6; 17; 18; 20).
- 3) Изградени модели за дистанционно обучение на социални работници чрез уеб-базираните платформи и изкуствен интелект, като е подчертано значението на дигиталната грамотност за ефективността на социалните услуги и за професионалното развитие (1, 12, 13, 14, 15).

Гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова участва в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ с 12 (дванадесет) цитирания, от които 7 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, а 5 са в нереферирани списания с научно рецензиране. Цитиранията, включени в справката за съответствие с минималните национални изисквания, обхващат времевия диапазон от 2021 г. до 2023 г.

Всичко споменато дотук свидетелства за активността на кандидата във връзка с популяризирането на научните ѝ постижения и с разпознаваемостта ѝ в научните среди.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Таня Вазова, отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“. Кандидатът в конкурса е представил значителен брой висококачествени научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“, и тези, участващи в конкурса за заемане на академичната длъжност „главен асистент“. В публикациите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова е несъмнена, а постигнатите от кандидата високи резултати в учебно-преподавателската и научноизследователската дейност напълно съответстват на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране публикации.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, и след анализа на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни и научно-приложни приноси, на-

мирам за основателно да дам заслужена висока оценка и своето положително заключение и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогическия факултет за избор на гл. ас. д-р Таня Альошева Вазова на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.4. Социални дейности (Социални политики за възрастни и стари хора).

10.04.2025 г.

Изготвил становището:

/Доц. д-р Нона Глушкова/